

A Régiók Bizottsága véleménye – A kohéziós politika hozzájárulása az Európa 2020 stratégiához

(2011/C 15/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA KÖVETKEZTETÉSEI

- Strukturált keretek között és az Európa 2020 stratégia nyomonkövetési platformja ismereteinek felhasználása mellett a Régiók Bizottságát be kell vonni az Európa 2020 stratégia további végrehajtásába. Ezért az Európai Bizottságnak a tavaszi csúcshoz készülő éves jelentésében *külön fejezetnek* kell foglalkoznia *a helyi és regionális önkormányzatoknak a stratégia végrehajtásába való bevonásával*.
- A kohéziós politikának a jövőben is az EU-Szerződésben rögzített gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célkitűzésekhez kell igazodnia – különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a leghátrányosabb helyzetű régiók lemaradásának csökkentése révén. Ha ez így történik, akkor a kohéziós politika aktív módon hozzá járulni az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához.
- Kizárólag a kohéziós politika horizontális megközelítése révén biztosítható, hogy az Európai Unió minden régiója lehetőséget kapjon az Európa 2020 stratégia végrehajtásában való aktív részvételre.
- Mindez megvalósítható lenne *a helyi és regionális önkormányzatokkal kötött területi paktum* révén, amely meghatározza a területi önkormányzatok részvételének módját az Európa 2020 stratégia végrehajtásában, és olyan területi paktumokra tesz ajánlást, amelyek tagállami szinten lehetővé tehetnék a területi önkormányzatok strukturált részvételét, hatásköreiknek megfelelően.

Főelőadó: Dr. Michael SCHNEIDER (DE/EPP), szövetségi és európai ügyekért felelős államtitkár, Szász-Anhalt tartomány képviselője a német szövetségi kormánynál

Referenciaszöveg: A belga elnökség felkérése

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezető megjegyzések

1. megállapítja, hogy az európai bizottsági közlemény előterjesztésével és az Európai Tanácsnak az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó következtetéseivel fontos döntések születtek arra vonatkozóan, hogy az uniós politikák a jövőben a fenntartható fejlődés, innováció és foglalkoztatás támogatására irányuljanak;

2. hangsúlyozza, hogy a fentiek nyomában folytatott viták során az európai intézmények megegyeztek az alapvető célkitűzésekben és a főbb teendőkben, amelyeket az elkövetkező hónapokban kiemelt kezdeményezésekkel és jogalkotási javaslatokkal kell alátámasztani;

3. utal arra, hogy különösen fontos a helyi és regionális önkormányzatok bevonása, illetve aktív közreműködése a stratégia további kialakításában, nemkülönben szerepének erősítése a végrehajtásban;

4. ebben az összefüggésben megállapítja, hogy az Európa 2020 stratégia sikerének egyik kulcsa a helyi és regionális önkormányzatok lehetőségeinek és forrásainak célirányos felhasználása;

5. kiemeli, hogy az uniós kohéziós politika jelentős mértékben hozzájárulhat az Európa 2020 stratégia végrehajtásához;

6. ezért üdvözli a belga elnökség arra irányuló felkérését, hogy a Régiók Bizottsága dolgozzon ki véleményt a kohéziós politika jövőbeli szerepéről az Európa 2020 stratégia végrehajtásában;

7. emlékeztet arra, hogy a Régiók Bizottsága az elmúlt években intenzíven foglalkozott a lisszaboni stratégia irányvonalával, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak a stratégia végrehajtásában való részvételével, továbbá az Európa 2020 stratégia jövőbeli kialakításának kérdéseivel is;

8. ebben az összefüggésben mindenekelőtt a következő dokumentumokra utal:

— a Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyve⁽¹⁾, amelyben a területi kohézió vonatkozásában a

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága fehér könyve a többszintű kormányzásról, CdR 89/2009 fin.

helyi és regionális önkormányzatoknak az EU ágazati politikáiba való következetes bevonását kérjük,

— „A lisszaboni stratégia jövője 2010 után” című vélemény⁽²⁾, amelyben megállapítjuk, hogy az új stratégiának a meglévő partnerségi struktúrákra kell épülnie,

— „A kohéziós politika jövője” című vélemény⁽³⁾, amelyben azt kérjük, hogy a kohéziós politika továbbra is az európai integrációs folyamat központi elemét képezze;

Célkitűzések: az Európa 2020 stratégia és a kohézió feltételezik egymást

9. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának az Európa 2020 stratégia megvalósításában betöltendő jövőbeli szerepét a Szerződésben lefektetett alapokból és a különböző uniós politikák célkitűzéseiből kiindulva kell értékelni;

10. ebben az összefüggésben megállapítja, hogy a kohéziós politikának az Európa 2020 stratégia megvalósításához való hozzájárulását illetően figyelembe kell vennie az EUMSZ. 174. cikkében meghatározott célkitűzést, illetve a Lisszaboni Szerződés által az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében átfogó célként kitűzött gazdasági, társadalmi és területi kohéziót;

11. utal arra, hogy a kohéziós politika célja a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése, így támogatva az Unió egészének harmonikus fejlődését és csökkentve a különböző régiók fejlettsége közötti különbségeket, valamint a leghátrányosabb helyzetű területek lemaradását. Kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki területeket, a gazdasági hátránnyal küzdő térségeket, az ipari szerkezetváltás által érintett térségeket és az olyan súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók; ezen túlmenően emlékeztet az „Európa 2020” című tanulmányban felsorolt kihívásokra, amelyekkel az EU különböző régiói szembesülnek, köztük az EU külső határai mentén fekvő régiók, valamint a városi övezetek, melyek peremterületei gyakran fokozatosan leromlanak, illetve társadalmi és gazdasági szempontból elszegényednek. Úgy véli továbbá, hogy az Európa 2020 stratégia hatókörének a legkülső régiókra is ki kell terjednie az EUMSZ. 349. cikkével összhangban;

⁽²⁾ A Régiók Bizottsága „A lisszaboni stratégia jövője 2010 után” című véleménye, CdR 25/2009 fin.

⁽³⁾ A Régiók Bizottsága „A kohéziós politika jövője” című előrettekintő véleménye, CdR 210/2009 fin.

12. megállapítja, hogy az uniós strukturális alapok jelentős mértékben hozzájárultak a lisszaboni stratégia eddigi végrehajtásához, de sajnálja, hogy a területi önkormányzatokat ebbe a végrehajtásba nem vonták be kellőképpen;

13. következőképpen támogatja a 2010. június 17-i európai tanácsi következtetéseket, amelyekben az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy az Európa 2020 stratégia sikeréhez mennyire fontos a gazdasági, társadalmi és területi kohézió támogatása és az infrastruktúrák kiépítése. Sajnálja azonban, hogy az említett következtetések kevés figyelmet fordítanak a területi kérdésekre;

14. utal a Kok-jelentés következtetésére, amely szerint a helyi és regionális önkormányzatokat nem vették figyelembe a lisszaboni stratégia végrehajtásakor, és arra a megállapításra jut, hogy az önkormányzatok helyi szintű aktív részvételét az Európa 2020 stratégia sikeres megvalósításának egyik fontos előfeltételként kell tekinteni;

15. ezért az Európa 2020 stratégia sikeréhez alapvetően fontosnak tartja a következő szempontokat:

- a helyi és regionális önkormányzatokat időben és teljes körűen be kell vonni, hogy a szereplők azonosulhassanak az Európa 2020 stratégia céljaival, tartalmával és intézkedéseivel,
- az Európa 2020 stratégiának képesnek kell lennie valamennyi területi önkormányzat fejlesztési lehetőségeinek mobilizálására,
- az inkább tematikusan felépített Európa 2020 stratégiát össze kell kapcsolni a kohéziós politika horizontális megközelítésével annak érdekében, hogy minden régióban és településen széles körű részvételt és hatást biztosítsunk;

16. óva int azonban attól, hogy a kohéziós politikát további, a meglévő eljárásokon túlmutató jelentéstételi kötelezettségek révén még több papírmunkával terheljék;

17. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika középpontjában a jövőben is rugalmas, helyi és regionális szintekhez igazodó stratégiáknak kell állniuk, amelyek azáltal járulnak hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez, hogy helyben választ adnak a helyi és regionális önkormányzatok rendkívül különböző fejlesztési szükségleteire;

18. megismétli, hogy ellenzi az Európai Bizottságnak a megerősített gazdasági kormányzásról szóló, 2010. május 12-i közleményében ismertett javaslatát arra vonatkozóan, hogy a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében kerüljenek felfüggesztésre a strukturális alapokból származó kifizetések, és utal 2010. június 10-i állásfoglalására⁽⁴⁾;

19. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika az általános érdekű szolgáltatásokkal is szorosan összefügg, amennyiben mindkét politika átfogó módon hozzájárul a belső piac és az Európán belüli kohézió megerősítéséhez. Ezért úgy ítéli meg, hogy az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés meghatározó tényezőjét jelentő általános érdekű szolgáltatásokat az Európa 2020 stratégiában világosan előtérbe kellene helyezni. Ahogy a belső piac új stratégiájáról szóló Monti-jelentés (2010. május) is javasolja, különösen az általános érdekű szolgáltatásokhoz kötődő infrastruktúra finanszírozását és a társadalmi befogadáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat kellene az Európai Unió jövőbeli növekedési stratégiája politikai céljai közé emelni;

20. az Európa 2020 stratégia központi feladatának és jelentős többletértékének tekinti, hogy – az uniós intézményeket is bevonva – elindítja Európában a fenntartható növekedés, innováció és foglalkoztatás fellendítéséhez szükséges strukturális reformokat. Ezek a strukturális reformok a kohéziós politika sikeres alkalmazása szempontjából is nagyon fontosak;

21. elutasítja azokat az intézkedéseket, amelyek a strukturális alapok alkalmazásának legfontosabb területeit az Európa 2020 stratégia keretében meghatározott strukturális problémákra korlátozzák, hacsak ezek az intézkedések nem felelnek meg egyidejűleg a kohéziós politikai célkitűzéseknek is (tartalmi feltételrendszer);

22. több lehetőséget lát ugyanakkor arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal időben – még a strukturális alapok következő programozása előtt – elindítandó partnerségi párbeszéd keretében és adott esetben a Régiók Bizottsága által javasolt területi paktumok mintájára szerződéses alapon meghatározzák a strukturális alapok jövőbeli alkalmazásának közös céljait és keretfeltételeit, amelyek így jórészt kötelezőek lesznek valamennyi résztvevő számára, ezáltal pedig a makroökonómiai feltételrendszerhez is hozzá tudnak járulni;

A kohéziós politika hozzájárulása a három prioritás megvalósításához: intelligens, inkluzív és fenntartható növekedés

23. üdvözlöi, hogy az Európa 2020 stratégia alapvetően a fenntartható növekedésre, innovációra és foglalkoztatásra irányul, és támogatja a társadalmi és környezetvédelmi dimenzió nagyobb mértékű figyelembevételét;

24. úgy véli, hogy ez egy átfogó elképzelés kifejezése, amely szerint a versenyképességnek fenntarthatóságra, valamint megerősített társadalmi és területi kohézióra kell épülnie;

25. megállapítja, hogy a kohéziós politika a múltban is jelentős mértékben hozzájárult az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez az Európai Unióban, amely szempontok az Európa 2020 stratégiában immár központi szerepet játszanak;

⁽⁴⁾ A Régiók Bizottsága által a 2010. június 10-i állásfoglalásában kifejtett álláspont (CdR 175/2010, 12. pont).

A kohéziós politika hozzájárulása a célkitűzések megvalósításához

26. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika eszközei – a Szerződésben rögzített kohéziós politikai célkitűzések keretében – jelentős mértékben hozzájárulhatnak az Európa 2020 stratégia céljainak eléréséhez. Ehhez elengedhetetlen az egyensúly megőrzése e politika hagyományos (még mindig aktuális) feladatai és az új, az egész EU-ra vonatkozó stratégiai kihívások között. Az ilyenfajta egyensúly többek között úgy valósítható meg, hogy megőrizzük a konvergenciaregiók különleges státuszát;

27. utal arra, hogy a jövőbeli Európa 2020 stratégia célkitűzései, különösen az egyre szűkösebb pénzügyi eszközök tükrében, nem a költségvetési eszközök mennyiségi felhasználásához igazodnak elsősorban, és úgy véli, hogy az Európa 2020 stratégia sikeres végrehajtása nagymértékben az igénybe vett eszközök jellegétől és minőségétől, illetve gyakorlati alkalmazhatóságuktól függ majd; ebben az összefüggésben megállapítja, hogy az EU valamennyi létező pénzügyi eszközének lehetőleg nagyobb integrációjára kell törekedni. Ez különösen azokra az eszközökre vonatkozik, amelyek ténylegesen a hasonló jellegű tervek finanszírozására szolgálnak (ilyen például az ERFA és az EMVA a vidékfejlesztés területén);

28. szükségesnek tartja a kohéziós politika keretében az olyan innovatív finanszírozási eszközök továbbfejlesztését, mint például a feltöltődő alapok, hogy ezáltal tovább javuljon a kohéziós politika fellendítő hatása az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósítására;

29. a *foglalkoztatási célkitűzéshez* kapcsolódóan (a foglalkoztatási ráta 75 %-ra történő emelése a 20–64 évesek körében az Európai Unióban) utal arra, hogy a strukturális alapokhoz tartozó jelenlegi programok keretében mintegy 14 milliárd EUR áll rendelkezésre ahhoz, hogy a vállalkozások és a munkavállalók jobban előkészíthessék és kezelhessék a szerkezetváltást. Ebből az összegből mintegy 9,4 milliárd eurót irányoztak elő vállalatok támogatására azzal a céllal, hogy azok hatékony intézkedéseket vezessenek be munkavállalók képzésére;

30. hangsúlyozza a területi dimenzióval rendelkező alapok, így különösen az Európai Szociális Alap (ESZA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) szorosabb együttműködésének szükségességét ahhoz, hogy új foglalkoztatási lehetőségeket teremtsenek, valamint hogy képzési és továbbképzési intézkedések révén növeljék a foglalkoztathatóságot;

31. ezért támogatja azt a javaslatot, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, az Európai Szociális Alapot, a Kohéziós Alapot, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot (EMVA) és az Európai Halászati Alapot (EHA) összefogó, közös európai stratégiai keret létrehozására irányul; következésképpen arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a következő támogatási időszakban is biztosítsa az ERFA és az ESZA együttműködését egy, a kohéziós politikáról szóló közös keretrendelet révén;

32. A *kutatási célkitűzésre* utalva (a K+F-kiadásoknak a GDP 3 %-ára való növelése az Unión belül) hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság adatai alapján a jelenlegi támogatási időszakban 86 milliárd EUR, azaz a kohéziós eszközök 25 %-a kerül felhasználásra a kutatás, fejlesztés és innováció terén, segítve ezzel az európai régiókban a kutatási ágazat kialakítását és kiterjesztését;

33. utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok támogatására irányuló politika – abban a formában, ahogyan azt a kohéziós politika tartalmazza – a kiemelkedő európai teljesítmények támogatásának kiegészítéseként biztosítja, hogy az európai kutatási és innovációs politika elérje az Európa 2020 stratégia sikerre viteléhez szükséges széles körű hatást;

34. úgy ítéli meg, hogy az *éghajlati és energetikai célkitűzésre* való tekintettel (az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése, a megújuló energiaforrások arányának növelése és az energiahatékonyság 20 %-kal történő növelése) a környezet minőségének javítása a strukturális alapokhoz tartozó programokban valamennyi tagállamban továbbra is prioritást kell, hogy jelentsen, és megállapítja, hogy e célra a jelenlegi támogatási időszakban az összes kohéziós eszközök mintegy egyharmadát (105 milliárd eurót) használják fel; emellett úgy véli, hogy az új, nemzetközi szintű finanszírozási eszközök megteremtése az éghajlati politika területén nem vezethet a kohéziós politika rendelkezésére álló források csökkentéséhez; megismétli egyúttal azt a követelést is, hogy a beruházások mérlege ne eredményezzen további üvegházhatásúgáz-kibocsátást;

35. megállapítja, hogy ezekből az eszközökből mintegy 48 milliárd EUR olyan intézkedéseket támogat, amelyek az éghajlatváltozás kihívásaival – például védelmi és alkalmazkodási intézkedésekkel – foglalkoznak. Ide tartoznak különféle beruházások is, például az energiahatékony és megújuló energiaforrások támogatása (9 milliárd EUR), valamint közvetett intézkedések, például fenntartható városi közlekedési projektek (6,2 milliárd EUR);

36. a *képzési célkitűzést* illetően (a korai iskolaelhagyás arányának csökkentése és a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkező 30–34 évesek arányának 40 %-ra való növelése) megjegyzi, hogy a kohéziós politika már a jelenlegi támogatási időszakban futó számos operatív program révén is jelentősen hozzájárul a korai iskolaelhagyás arányának csökkentéséhez. Ennek keretében azokat a sajátos kihívásokat is figyelembe kell venni, amelyek a gyéren lakott területeken lévő oktatási intézmények megközelíthetőségével és fenntartásával függnek össze;

37. ugyanakkor azt is hangsúlyozza, hogy az uniós kompetenciák e téren korlátozottak, valamint hogy a tagállamoknak egyrészt biztosítaniuk kell a helyi és regionális önkormányzatoknak az elegendő finanszírozást és a döntési jogköröket, másrészt nemzeti célkitűzéseiket a mindenkori kiindulási helyzetnek és nemzeti adottságaiknak megfelelően, e kulcsfontosságú célok figyelembevételével mellett kell meghatározniuk;

38. a *szegénységre vonatkozó célkitűzést* illetően (a szegénységi küszöb és a kirekesztődés által fenyegetett személyek számának 20 millióval való csökkentése az Európai Unión belül) úgy véli, hogy a kohéziós politika azáltal, hogy a növekedésre és a foglalkoztatásra irányul, különösen a helyi és regionális befogadási és foglalkoztatási projektek támogatása révén hozzájárulhat a szegénység leküzdéséhez az Európai Unióban; az új programokban mintegy 19 milliárd eurót bocsátottak rendelkezésre annak érdekében, hogy kiküszöböljék a különösen nőket, fiatalokat, időseket és alacsony képzettséggel rendelkező munkavállalókat érintő foglalkoztatási akadályokat;

39. utal arra, hogy az Európai Bizottság adatai szerint a 2007-es és 2008-as, folyamatban lévő ESZA-programok már 6 millió embert értek, akiknek 52 %-a nő. Az intézkedések körülbelül egyharmada a munkavállalók támogatását célozta. A további intézkedések a munkanélküliekre (a segélyben részesülők 33 %-ára, akik közül 7 % tartósan munkanélküli), valamint olyan különösen veszélyeztetett csoportokra irányult, mint a migránsok és a kisebbségek (13 %);

40. ebben az összefüggésben megállapítja, hogy az Európai Unió az EUMSZ. 153. cikkének megfelelően a tagállamok e területre vonatkozó tevékenységét csupán támogatja és kiegészíti;

41. hangsúlyozza: lehetővé kell tenni, hogy a strukturális alapokat az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek elleni küzdelem támogatására is felhasználják;

A kohéziós politika hozzájárulása a kiemelt kezdeményezések megvalósításához

42. megállapítja, hogy az Európa 2020 stratégia keretében meghatározott kiemelt kezdeményezések lényegében tematikus, illetve ágazati célokat követnek, amelyek ugyanakkor a kohéziós politika számos területét is lefedik;

43. elismeri, hogy az Európai Bizottság a legtöbb kiemelt kezdeményezés megvalósítását illetően már utalt a strukturális alapok hozzájárulására, valamint hogy a kohéziós politikát és a strukturális alapokat az EU tagállamaiban és régióiban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés fontos katalizátorának tartja;

44. utal arra, hogy az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezései keretében megnevezett intézkedéseket össze kell hangolni a már létező eljárásokkal és intézkedésekkel, hogy továbbra is átláthatóak legyenek, és hogy elkerüljük az eljárások és a jelentési kötelezettségek megkettőzését;

45. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a kiemelt kezdeményezések továbbfejlesztése keretében integrált megközelítést alkalmazzon a különböző európai támogatási eszközökkel szemben, valamint biztosítsa a kohéziós politika decentralizált megközelítésének tiszteletben tartását és – ahol lehetséges és szükséges – további kiépitését;

46. megerősíti a kohéziós politika jövőjéről szóló véleményében már előterjesztett kérését, hogy a javasolt kiemelt kezdeményezések ne vezethessenek az európai kohéziós politika leszűkítéséhez. A strukturális alapoknak továbbra is képeseknek kell lenniük a problémák regionális szintű integrált megoldására, és nem szabad alkalmazásukat ágazati célkitűzések teljesítésére redukálni;

47. az „Európai digitális menetrend” kiemelt kezdeményezésre való tekintettel megállapítja, hogy szoros kapcsolódási pontok vannak a digitális menetrend és a kohéziós politika alkalmazása között, különösen a vidéki területek általános szélessávú hálózati hozzáférést, valamint a demográfiai változás kezelését célzó új szolgáltatások kialakítását illetően;

48. az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezésre való tekintettel lehetőséget lát arra, hogy hatékonyabbá tegyék a munkák és feladatok elosztását egyfelől az alapkutatás és az alkalmazott kutatás európai szintű, kiválóság-orientált támogatása, másfelől az innováció decentralizált szintű támogatása között, és így széles körben elérhető legyen a kellő hatás;

49. ebben az összefüggésben utal a kohéziós politika azon intézkedéseire, amelyek regionális innovációs rendszerek és területi együttműködési eszközök kialakítását célozzák, a kockázati tőke rendelkezésre bocsátására, valamint az innovatív termékek gyorsabb bevezetését és az érintett gazdasági, tudományos és közigazgatási szereplők hálózatba szervezését szolgáló intézkedésekre;

50. kéri, hogy erősítsék meg az innováció támogatását szolgáló decentralizált intézkedésekhez alkalmazott uniós eszközök között az egymást kiegészítő szerepmegosztást, mivel az innováció támogatása már ma is egyik központi eleme az uniós strukturális alapokhoz tartozó programoknak;

51. az „Erőforrás-hatékony Európa” kiemelt kezdeményezés tekintetében üdvözli azt a célkitűzést, hogy a jövőben függetlenítsék az erőforrás-felhasználást a növekedéstől, és megjegyzi, hogy különösen az energetikai felújítás, az alternatív energiaforrások, az újrahasznosításon alapuló gazdaság támogatása és a fenntartható közlekedési koncepciók kidolgozása esetében decentralizált politikai megközelítést kellene alkalmazni a strukturális alapok nagyobb mértékű igénybevételével, ami javítaná a kezdeményezés hatékonyságát;

52. egyértelművé teszi, hogy az e területre vonatkozó külföldi intézkedéseket illetően gondosan el kell határolni az Európai Unió és a tagállamok hatásköreit, és be kell tartani a szubszidiaritás elvét. Ezen túlmenően jobban kell ügyelni az alkalmazott intézkedések hatékonyságára;

53. az „Iparpolitika a globalizáció korában” kiemelt kezdeményezésre való tekintettel hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika fontos szerepet játszik a versenyképesség erősítésében azáltal, hogy feltárja az ipari fejlődésben rejlő lehetőségeket, különösen a gyengébb régiókban, támogatja a klaszter-kezdeményezéseket és a kkv-eket, gazdasághoz kapcsolódó infrastruktúrákat épít ki, illetve támogatja az ipari telephelyek diverzifikációját;

54. az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezést illetően üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló törekvéseit, hogy támogassák a fiatalabb generációkat a képzés és a munka világában. Ajánlja, hogy ösztönözzék a diákok és a szakképzésben részt vevők mobilitását, illetve hogy intézkedésekkel támogassák a fiatalok munkaerő-piaci integrációját;

55. utal az Európai Szociális Alap alkalmazásaival való jelentős átfedésekre, és támogatja azt a törekvést, hogy ezeket a célokat jobban összekapcsolják a megfelelő európai finanszírozási eszközökkel;

A kohéziós politika irányítási rendszere lényegesen hozzá tud járulni az Európa 2020 stratégia sikeres végrehajtásához

56. megállapítja, hogy a strukturális politikának az elmúlt évek során sikeresen kifejlesztett többszintű rendszere – a helyi és regionális szereplők jelentős bevonásával és a helyi adottságok figyelembevételével – jelentősen hozzájárulhat az Európa 2020 stratégia sikeres végrehajtásához;

57. hangsúlyozza, hogy ehhez a kohéziós politika következő elemeit meg kell tartani, illetve ki kell építeni:

- több évre szóló programozás,
- megosztott eszközkezelés és társfinanszírozás,
- a strukturális politika általános alkalmazása az Európai Unió valamennyi régiójában,
- programozás és programértékelés a GDP-n túllépő mutatók alapján, a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával,
- decentralizált végrehajtás,
- a helyi szereplők bevonása a strukturális alapok partnerségi elvének megfelelően,
- egész Európára kiterjedő prioritások rugalmas alkalmazása a régiókban,
- területi együttműködés.

58. megerősítve látja azt a véleményét, hogy a jelenlegi – a növekedésre és foglalkoztatásra összpontosító – kohéziós politika a helyes irányba mutat, és ezért nem tartja szükségesnek a strukturális alapok elosztási rendszerének („earmarking”) további szigorítását. Ezután is olyan, a helyi és regionális viszonyokhoz igazított stratégiáknak kell képezniük a kohéziós politika alapját, amelyek figyelembe veszik a különféle fejlesztési igényeket;

59. felkéri az európai intézményeket, hogy biztosítsák az illetékes szervek demokratikus és megfelelő részvételét az Európa 2020 stratégiának és e stratégia kohéziós politikához kapcsolódó elemeinek gyors végrehajtásában, például azáltal, hogy minden szinten elegendő időt hagynak a tanácskozássra és az álláspontok kialakítására, és hogy a döntéshozatali folyamatok átláthatók és érthetőek maradnak.

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe az Európa 2020 stratégia végrehajtásában

60. hangsúlyozza, hogy az Európa 2020 stratégia végrehajtásában – akárcsak a többi uniós politikában – a Szerződésben meghatározott területi kohéziót kellene vezérelniük tekinteni. A többszintű kormányzás elvét a stratégia végrehajtásának minden szakaszába be kell építeni;

61. ugyanakkor szükségesnek tartja a helyi és regionális önkormányzatok adminisztratív kapacitásának igény szerinti megerősítését is, hogy azok valóban el tudják látni az Európa 2020 stratégiával összefüggő fontos feladataikat;

62. ezért arra kéri az európai intézményeket és a tagállamokat, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal kötött területi paktum keretében határozzák meg a területi önkormányzatok részvételének módját az Európa 2020 stratégia végrehajtásában, és térjenek ki a kiemelt kezdeményezések helyi szintű szerepére is. A területi paktumokra tett ajánlásnak tagállami szinten lehetővé kell tennie a területi önkormányzatok strukturált részvételét, hatásköreiknek megfelelően és a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva;

63. javasolja, hogy a szóban forgó területi paktum értelmében aknázzák ki az európai kohéziós politikát mint a helyi és regionális önkormányzatok Európa 2020 stratégia végrehajtásába történő bevonásának egyik központi eszközét. Az európai kohéziós politika minden támogatási területén lehetővé kellene tenni, hogy a helyi mérvadó szereplőket területi paktumok által mobilizálni lehessen az Európa 2020 stratégia prioritásainak és fő célkitűzéseinek megvalósítása érdekében;

64. amellett száll síkra, hogy ennek érdekében a kohéziós politika céljainak keretén belül olyan kiegészítő szabályokat irányozzanak elő, amelyek lehetővé teszik a regionális és helyi önkormányzatok számára, hogy operatív programjaik keretében tevékenyen hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégia növekedési prioritásainak és fő célkitűzéseinek eléréséhez;

65. javasolja, hogy az „európai területi együttműködés” keretében tapasztalatcserére és hálózatépítésre kerüljön sor a regionális és helyi önkormányzatok között az Európa 2020 stratégia prioritásainak és fő céljainak elérése érdekében, és ennek során adott esetben alkalmazzák az európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) eszközét is. A transznacionális együttműködés terén további súlypontokat lehetne előirányozni a helyi és regionális önkormányzatoknak az Európai Bizottság kiemelt kezdeményezései végrehajtásában való részvételével kapcsolatban;

66. javasolja, hogy azt a jelentéstételi rendszert, amely az európai alapok alkalmazásáról számol be az Európai Bizottságnak, használják fel azon erőfeszítések eredményeinek felmérésére, amelyeket a helyi és regionális önkormányzatok tesznek az Európa 2020 stratégia végrehajtása érdekében. Ezáltal elkerülhetők lennének az új bürokratikus struktúrák és beszámolási kötelezettségek. Nem lenne szükség új intézményekre és további pénzügyi eszközökre sem;

67. kéri az Európai Bizottságot, hogy a fentiekben említett jelentések alapján rendszeresen számoljon be az Európai Parlamentnek és a Régiók Bizottságának az Európa 2020 stratégiára vonatkozó területi paktumok végrehajtásáról az EU kohéziós politikájának keretében, és a stratégiai módosításokat vitassa meg ezekkel az intézményekkel;

68. felkéri az Európai Bizottságot, hogy a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló 5. jelentése keretében ismertesse elképzeléseit a kohéziós politika és az Európa 2020 stratégia végrehajtása közötti jövőbeli összefüggésekről;

69. úgy ítéli meg, hogy a 2010. november elején közzétételre kerülő 5. kohéziós jelentés egész Európát átfogó, a helyi és regionális szint bevonásával zajló vitát kell, hogy elindítson a kohéziós politika jövőbeli irányvonalairól az Európa 2020 stratégia fényében, hogy ezeket az irányvonalakat egy konzultációs és együttműködési szakaszt követően időben, még az új támogatási időszak megkezdése előtt el lehessen fogadni;

70. ezen túlmenően szükségesnek tartja, hogy a Régiók Bizottságát strukturált módon bevonják az Európa 2020 stratégia további végrehajtásába, és ebben az összefüggésben azt javasolja, hogy az Európai Bizottságnak a tavaszi csúcshoz készülő éves jelentése tartalmazzon külön fejezetet a helyi és regionális önkormányzatoknak a stratégiába való bevonásáról;

71. kiemeli az Európa 2020 stratégia nyomonkövetési platformja által biztosított területi szakértelmet, ami hasznos mind az Európa 2020 stratégia végrehajtásának elemzéséhez, mind pedig a Régiók Bizottsága munkájához.

A fentiekből kiindulva az RB az alábbi következtetéseket fogalmazza meg:

72. a kohéziós politikának a jövőben is az EU-Szerződésben rögzített gazdasági, társadalmi és területi kohéziós célkitűzésekhez kell igazodnia – különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségeknek és a leghátrányosabb helyzetű régiók lemaradásának csökkentése révén;

73. ha ez így történik, akkor a kohéziós politika aktív módon hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához;

74. mindez azonban csak akkor érhető el, ha a kohéziós politika a jövőben is valamennyi európai uniós régióra irányul;

75. kizárólag a kohéziós politika horizontális megközelítése révén biztosítható, hogy az Európai Unió minden régiója lehetőséget kapjon az Európa 2020 stratégia végrehajtásában való aktív részvételre;

76. mindez megvalósítható lenne a helyi és regionális önkormányzatokkal kötött területi paktum révén, amely meghatározza a területi önkormányzatok részvételének módját az Európa 2020 stratégia végrehajtásában, és olyan területi paktumokra tesz ajánlást, amelyek tagállami szinten lehetővé tehetnék a területi önkormányzatok strukturált részvételét, hatásköreiknek megfelelően;

77. ennek során a súlypontot továbbra is a leggyengébb és a legnagyobb problémákkal küzdő régiók kohéziós politikai támogatására kell helyezni, és a legnagyobb támogatástól 2013 után eső régiók (köztük az ún. „statisztikai hatás” által érintett régiók) számára a továbbra is fennálló gondokra való tekintettel megfelelő és igazságos átmeneti szabályozásokat kell találni, hogy a fenntarthatóság érdekében a támogatástól eső régiókban meg tudják tartani az elért eredményeket;

78. egyúttal továbbra is támogatni kell azokat a régiókat, amelyek már most jelentős mértékben hozzájárulnak az EU versenyképességéhez. Megemlítendő, hogy a gazdaságilag erős régiókban is léteznek strukturálisan gyengébb részterületek, amelyeknek szintén szükségük van támogatásra;

79. a határokon átnyúló, transznacionális és régióközi együttműködés keretében a területi együttműködés jelentősen elősegítheti az Európa 2020 stratégia végrehajtását;

80. az Európai Szociális Alapot a jövőben is a kohéziós politikán belül kell tartani, ezt pedig egy közös keretrendelettel kell biztosítani;

81. strukturált keretek között és az Európa 2020 stratégia nyomonkövetési platformja ismereteinek felhasználása mellett a Régiók Bizottságát be kell vonni az Európa 2020 stratégia további végrehajtásába. Ezért az Európai Bizottságnak a tavaszi csúcshoz készülő éves jelentésében külön fejezetnek kell foglalkoznia a helyi és regionális önkormányzatoknak a stratégia végrehajtásába való bevonásával;

82. az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatai készek arra, hogy a jövőbeli európai kohéziós politika végrehajtása keretében hozzájáruljanak az Európa 2020 stratégia sikeréhez.

Kelt Brüsszelben, 2010. október 5-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO